

LEKCE 5

Duch, který komunikuje

Od okamžiku stvoření Bůh s člověkem různými způsoby komunikuje. Ve Starém zákoně mluvil skrze Ducha svatého k prorokům, a ti pak Boží poselství předávali lidem. Někteří proroci a jiní Boží mužové poselství zaznamenali, takže mohlo být předáváno z generace na generaci.

Ježíš byl živým Slovem Božím, pomazaným Duchem svatým. Přišel, aby nám ukázal, jaký je Bůh. Evangelia zachycují jeho učení a podrobnosti z jeho služby zde na zemi. Písemný záznam pochází od lidí, kteří s ním chodili a mluvili, a kteří pak - inspirováni Duchem svatým - napsali svá svědectví. Potom, co Ježíš vstoupil do nebe, apoštolové dále předávali Boží zvěst. Někteří z nich byli vedeni Duchem svatým, aby své poselství zaznamenali - takto vznikl kánon Písma svatého. Ve všech uvedených situacích Bůh skrze Ducha svatého oznámil své slovo mužům a ženám, aby jej skrze ně mohli poznávat a poslouchat.

V této lekci uvidíme, jak Duch svatý působil při zprostředkování psaného slova, jak pomazává slovo, aby bylo živé, a jak nás činí živými i epištolami. V dnešní době Duch svatý zprostředkovává Boží poselství skrze tebe a mne. My jsme zodpovědní za to, abychom je předávali dál.

osnova lekce

Psané slovo
Živé slovo
Živé epištoly

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- definovat pojmy jako je *zjevení*, *inspirace* a *osvícení* v souvislosti s působením Ducha svatého.
- vysvětlit, jak můžeme vědět, že Bible je Slovo Boží, inspirované Duchem svatým.
- popsat úlohu Ducha svatého v životě a ve službě Ježíše Krista.
- prokázat, že chápeš, jak důležité je být živou epištolou - a to tak, že dovolíš Duchu svatému, aby skrze tebe působil.

studijní činnost

1. Prostuduj lekci způsobem, který je popsán v lekci 1. Přečti si obsah lekce, vyhledej všechna uvedená místa v Písmu a odpověz na studijní otázky.
2. Vypracuj si osobní test a své odpovědi si zkontroluj.

rozdvinutí lekce

PSANÉ SLOVO

Potřeba písemné formy Božího slova.

Úkol 1. *Nauč se rozlišovat příklady zjevení, inspirace a osvětlení*

Boží zvěst je pro člověka otázkou života a smrti. Žalmista David říká: „Tvou řeč uchovávám v srdci, nechci proti tobě hřešit“ (Ž 119,11).

Již pisatelé Starého zákona dali velice jasně najevo, že Bůh touží, aby jeho poselství bylo oznámeno mužům a ženám. Slova „Tak praví Pán“ - nebo podobná - jsou použita v Bibli více než 3 800krát. Od věčného zahynutí jsme zachráněni právě skrze slyšení Božího slova a jednání na jeho základě.

Když Bůh dal poprvé Mojžíšovi desatero přikázání, byla napsána jeho vlastní rukou:

Mojžíš se obrátil a sestupoval z hory s dvěma deskami svědectví v ruce. Desky byly psány po obou stranách, byly popsány po lici i po rubu. Ty desky byly dílo Boží, i písmo vyryté na deskách bylo Boží (Ex 32,15-16).

Mojžíš, když uviděl hřích svého lidu, tyto desky rozbil. Podruhé mu Bůh dal desatero přikázání s těmito slovy: „Napiš si tato slova, neboť podle těchto slov uzavírám s tebou a s Izraelem smlouvu“ (Ex 34,27). Ve verši 28 čteme: „Mojžíš psal na desky slova smlouvy, desatero přikázání.“

Proč je písemná komunikace lepší než ústní? Protože zvěst, která je předávána ústně člověkem, se obvykle při každé další „předávce“ mění.

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

Tuto skutečnost výborně ilustruje hra zvaná *gossip* (obdoba české „tiché pošty“). Hráči sedí v kruhu. Zpráva se napíše na kousek papíru a pak se šeptem sdělí první osobě. Tímto způsobem se informace předává dál, až projde celým kruhem. V okamžiku, kdy je tato zpráva šeptána poslední osobou osobě první, lze většinou jen stěží rozeznat, co bylo obsahem původního napsaného sdělení.

Kdyby se v kruhu podávalo psané sdělení, každý hráč by je obdržel v jeho neporušené podobě. Poslední člověk by obdržel naprosto stejnou zprávu, jako ten první.

Boží poselství člověku musíme přijmout přesně v té formě, jak je Bůh řekl. Nikomu není dovoleno změnit toto poselství ani v maličkostech. A proto bylo potřebné, aby nám Duch svatý dal kompletní, *neomylné* Slovo Boží ve psané formě. *Neomylné* znamená, že v něm nejsou chyby. Boží poselství muselo být napsáno, aby nedošlo k jeho změnám při ústním předávání. Muselo být úplné, aby k němu nikdo nepřidával anebo z něj neubíral podle toho, jak se mu zlíbí; a muselo být neomylné. I když nepojednává vyčerpávajícím způsobem o všech stránkách naší současné i budoucí existence, Bůh skrze ně zjevil vše, co potřebujeme vědět o spasení, o tom, jak duchovně žít, o naší zodpovědnosti vůči němu i vůči našim bližním, o budoucnosti hříšníků i svatých. Bibli můžeme považovat za naprosto postačující příručku jak pro naši víru, tak i pro praktický život. Je kompletním zjevením všeho, co nám Bůh toužil oznámit, a je naprosto důvěryhodná. Proto jí můžeme důvěřovat bez jakýchkoliv pochybností nebo výhrad.

Když si Bůh přeje mluvit se svým lidem, dělá to prostřednictvím Ducha svatého. Existují tři způsoby, jimiž Duch svatý mluví k lidem: *zjevení*, *inspirace* a *osvícení*.

1. *Zjevení* je oznámení nebo odhalení něčeho, co předtím známo nebylo. Když k někomu Duch svatý mluví přímo a říká mu něco, co by jiným způsobem poznat nemohl, jde o *zjevení*.

2. *Inspirace* je působení Ducha svatého na lidskou mysl nebo emoce s cílem vyjádřit myšlenku Boží. Když Duch Boží používal různé pisatele, aby bez omylu zaznamenali Boží zvěst, šlo o *inspiraci*. Přitom může jít o věci, které dotyční již znají, nebo které jsou momentálním zjevením Ducha svatého (2Tm 3,16).

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Křesťanští vedoucí a badatelé mluví často v souvislosti s Písmem svatým o *absolutním* Božím *vnuknutí*. *Absolutní* zahrnuje v sobě myšlenku plnosti. Proto *absolutní inspirace* znamená, že Písmo ve svém celkovém rozsahu bylo inspirováno Duchem svatým.

Často také hovoříme o *textové inspiraci* Písma. Písmo nás učí, že duchovní pravdy jsou vykládány slovy Ducha (1K 2,13). *Textová inspirace* znamená, že nejen myšlenky, ale i každé slovo Písma svatého je inspirováno Duchem svatým.

3. *Osvícení* je objasnění něčeho, vržení světla na určitou skutečnost. K *osvícení* dochází tehdy, když Duch svatý pomůže buď pisateli nebo čtenáři porozumět tomu, co je psáno.

Všechny tyto formy komunikace používá Duch svatý, když nám chce zprostředkovat Boží poselství a oživit je v našem srdci. Boží psané slovo (Bible) nám bylo dáno skrze inspiraci Ducha svatého, protože takovýto písemný záznam je nezbytný.

1 Přečti si Iz 9,6-7. V těchto verších je předpovězeno narození Pána Ježíše Krista. Jde o příklad

- a) osvícení.
- b) zjevení.
- c) inspirace.

2 Když si během čtení příběhu o uzdravení malomocného, jak je zaznamenán v 8. kapitole Matouše, nebo při čtení dalších příkladů Božího uzdravení, uvědomíš, že Ježíš může uzdravit rovněž i tebe, Duch svatý ti dal

- a) zjevení.
- b) slovní inspiraci.
- c) osvícení.

3 Do prázdných míst vepiš správná slova.

a 2Tm 3,16 potvrzuje myšlenku inspirace Písma - to znamená, že celé Písmo je inspirováno Duchem svatým.

b 1K 2,13 potvrzuje tzv. inspiraci Písma - to znamená, že i samotná slova jsou inspirována Duchem svatým.

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

c Když říkáme, že Písmo je , míníme tím tu skutečnost, že v něm nejsou chyby.

4 Svými vlastními slovy vysvětli, proč byl potřebný písemný záznam Božího zjevení určeného člověku.

.....
.....

Ochrana napsaného slova

Úkol 2. *Vysvětli, jaký faktor zabránil tomu, aby se v Božím slově - jak plynul čas - objevily chyby.*

Pavel řekl Timoteovi: „Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha. . .“ (2Tm 3,16). Jednoduše řečeno, veškeré psaní Písma bylo pod kontrolou Ducha svatého. Pavlova slova jsou dále vysvětlena apoštolem Petrem (2Pt 1,20-21):

Toho si buďte především vědomi, že žádné proroctví v Písmu nevzniká z vlastního pochopení skutečnosti. Nikdy totiž nebylo vyřčeno proroctví z lidské vůle, nýbrž z popudu Ducha svatého mluvili lidé, posláni od Boha.

Jinými slovy, proroci a apoštolové, kteří psali Bibli, byli pod kontrolou a dohledem Ducha svatého, aby slova, která Bůh chtěl skrze ně zaznamenat, byla zaznamenána tak, jak to Bůh skutečně chtěl - bez chyb, a aby mohla být nazvána Svatým Písmem.

Asi 40 pisatelů přispělo ke vzniku zázračné knihy, kterou označujeme slovem Bible. Pocházeli z mnoha různých míst a žili v rozmezí asi 16 století. I když se jejich záznamy liší ve výrazu a stylu, jejich poselství spojuje nadpřirozená jednota, protože Duch svatý byl tou inteligentní bytostí, která za tím vším stála.

Jednota Bible je pozoruhodná, když uvážíme, jaké množství Božích lidí a v jakém časovém rozpětí ji psalo. Jeden z badatelů Písma zdůrazňuje, že v Bibli existuje *jedno* doktrinální hledisko, *jeden* morální standard, *jeden*

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

plán spasení, *jeden* program pro tento věk a *jeden* světonázor (Thiessen, 1979, str. 67). To vše bylo možné jen díky působení Ducha svatého v těch, kdo se podíleli na jejím napsání.

Boží autorství Bible je potvrzeno samotnými jejími pisateli. Ve 2S 23,2, ve své poslední písni určené Izraeli, David řekl: „Hospodinův duch skrze mne mluvil, na mém jazyku byla řeč jeho.“ Ježíš potvrdil skutečnost inspirace Davida, jak ji zaznamenává kniha Samuelova, když prohlásil: „Sám David řekl v Duchu svatém. . .“ (Mk 12,36). A opět, v listě Židům, autor cituje žalm 95, začínaje slovy: „Jak mluví Duch svatý. . .“ Tyto příklady demonstrují, že pisatelé Písma uznávali Boží autorství Bible. Ježíšovo svědectví tuto skutečnost ještě zvýrazňuje.

Psané Boží slovo bylo také velice pečlivě chráněno, když bylo znovu a znovu přepisováno a předáváno z generace na generaci. I toto je dílem Ducha svatého. Je jisté, že nad původním psaním Písma by nebyl bděl s takovou péčí, kdyby měl pak dovolit, aby se do okamžiku, než se dostaly do našich rukou, staly nespolehlivými dokumenty kvůli mnohonásobnému kopírování.

Věříme, že Duch svatý pečlivě střežil své poselství, takže naši současnou Bibli můžeme směle označit jako Slovo Boží. Mnoho lidí se snažilo dokázat, že se Bible mýlí nebo že obsahuje chyby, ale jejich úsilí je zbytečné. Boží slovo je stejně spolehlivé dnes, jako bylo v období, kdy bylo psáno poprvé.

CHRÁNĚNO DUCHEM SVATÝM

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

5 Vlastními slovy vysvětli, jak je možné, že během tak dlouhého období, jaké uplynulo od okamžiku napsání až po dnešní dny, bylo Písmo uchráněno před omyly.

.....

.....

Písmo uznáno jako dílo Ducha svatého

Úkol 3. *Uved' důkazy z Písma, které potvrzují názor, že Bible je dílem Ducha svatého a že i v současné době se můžeme přesvědčovat o jejím Božím původu.*

Ježíš a apoštolové přijímali Starý zákon jako platný, a to v té podobě, jak jej máme i my; a ve svém vyučování se na něj často obraceli. I oni jej uznávali jako dílo Ducha svatého.

6 Přiřaď ke každému ze starozákonních oddílů (pravý sloupec) korespondující místo v Novém zákoně (levý sloupec). Zvolená čísla vepiš do vymezeného prostoru.

.... a Mt 22,43-44	1) Př 25,21-22
.... b L 4,18-19	2) Jr 31,33
.... c Sk 2,17-21	3) Iz 61,1-2
.... d Ř 12,20	4) Ž 110,1
.... e Ga 3,11	5) Abk 2,4
.... f Žd 10,15-16	6) Jl 2,28-32

Vliv Ducha svatého můžeme vidět i při spojení rukopisů Nového zákona a jejich uznání vůdci prvotní církve.

Kolem čtvrtého století n. l. se začalo rozlišovat mezi církví západní a východní. Tyto církve byly ovlivněny latinskou a řeckou kulturou. Vliv Ducha svatého je možné vidět i v tom, že obě církve přijaly jako Písmo stejných 27 knih, které jsou nyní součástí Nového zákona. Obě dospěly ke svému roz-

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

hodnutí nezávisle na sobě, přičemž se toto rozhodování odehrálo v období, které netrvalo více než 30 let.

Během následujících 16 století byla tato „Kniha knih“ vydávána mnohokrát a byla přeložena téměř do každé známé řeči. Na všech místech, kde je kázána, ji věřící uznávají jako Slovo Boží; životy lidí se mění, jak jim Duch svatý pomáhá pochopit její pravdy.

V roce 1778 předpověděl francouzský spisovatel Voltaire, že za sto let Bible už nebude v oběhu, zato jeho vlastní díla budou široce známa a rozšiřována. V dnešní době je Bible stále nejprodávanější knihou na světě, je přeložena do více jazyků než kterákoliv jiná kniha a její poselství je zvěstováno všude. V porovnání s tím jsou díla Voltaira čtena a známa pouze velice úzkému okruhu lidí.

Na každém místě, kde je zvěstováno Boží slovo, působí i Duch svatý, který toto Slovo osvětluje a oživuje v srdcích mužů a žen, a vede je k pokání a k přijetí Ježíše Krista jako jejich osobního Spasitele. Uznáváme Bibli jako Slovo Boží, inspirované Duchem svatým, protože proměňuje životy těch, kteří jí naslouchají a přijímají ji - a to se naprosto shoduje s tím, co Bible sama prohlašuje o takovýchto lidech.

7 Vyhledej ve své Bibli tato místa a doplň tabulku tak, že vedle každé skutečnosti, kterou Bible prohlašuje sama o sobě, napíšeš příslušná místa Písma.

Dt 8,3	1Pt 2,2	Mk 16,15-20
J 15,3	J 17,17	1J 5,13
Iz 40,8	1Pt 1,25	Ž 119,103
1Pt 1,22	Ž 126,6	Mk 4,14-20
Ž 119,89	Mt 5,18	1Kr 8,56
Ř 15,4	Ž 119,9	Ef 5,25-26

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

BOŽÍ SLOVO INSPIROVANÉ DUCHEM SVATÝM NÁM ŘÍKÁ, ŽE	
a přetrvá	
b je pokrmem pro naši duši	
c nás očišťuje	
d nám dává naději	
e přináší ovoce	
f je důvěryhodné	

ŽIVÉ SLOVO

Příprava Slova

Úkol 4. *Uved', jakým způsobem se Duch svatý podílel na přípravě Ježíše k jeho pozemské službě.*

„A Slovo se stalo tělem. . .“ (J 1,14) je jeden z nejvýznamnějších výroků Bible. Popisuje, jak se Bůh Syn stal lidskou bytostí, aby Bůh Otec mohl komunikovat s lidmi na lidské rovině. I předtím, než se Slovo stalo tělem, Bůh promlouval k lidem mnohokrát a různými způsoby, skrze proroky, ale nyní bude komunikovat přímo s člověkem, skrze svého Syna.

Stejně jako byl Duch svatý Božím zprostředkovatelem při stvoření, působil ve své stvořitelské moci i tehdy, když sestoupil na pannu Marii. Lukáš nám podává záznam o návštěvě anděla Gabriela u Marie, při které také předpověděl *narození Ježíše*. Anděl jí řekl:

„Sestoupí na tebe Duch svatý a moc Nejvyššího tě zastíní; proto i tvé dítě bude svaté a bude nazváno Syn Boží“ (L 1,35).

Později nám Lukáš vypráví o tom, jak šla Maria navštívit svoji příbuznou - Alžbětu. V okamžiku, kdy ji pozdravila, Alžběta „byla naplněna Duchem svatým a zvolala velikým hlasem: „Požehnaná jsi nade všechny ženy a požehnaný plod tvého těla““ (L 1,42).

Matoušovo evangelium vrhá další světlo na roli Ducha svatého při vtělení Ježíše: „. . .shledalo se, že (Maria) počala z Ducha svatého“ (Mt 1,18). Tímto

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

vlastně ten, který byl „způsobem bytí roven Bohu“ vzal na sebe „způsob služebníka, stal se jedním z lidí“ (Fp 2,6-7). Pravý Bůh a pravý člověk - Ježíš. Skrze zvláštní a jedinečný čin Ducha svatého se stal tělem a přebýval mezi námi (J 1,14). Později čteme Ježíšova slova týkající se této přípravy: „Oběti ani dary jsi nechtěl, ale dal jsi mi tělo“ (Žd 10,5).

Duch svatý pak pokračoval ve své aktivitě a připravoval Ježíše na jeho pozemskou službu. I když v Písmu nečteme o tom, že se Duch svatý podílel na rozvoji Ježíše jakožto lidské bytosti, z toho, co jsme se již dověděli, můžeme dospět k závěru, že to, co Duch svatý započal při narození Krista, v tom také i nadále pokračoval. Lukáš říká: „A Ježíš prospíval na duchu i na těle a byl milý Bohu i lidem“ (L 2,52).

Jan Křtitel nám odhaluje jedinečné přebývání Ducha svatého v Ježíšově životě, když ohledně jeho křtu svědčí: „Spatřil jsem, jak Duch sestoupil jako holubice z nebe a zůstal na něm“ (J 1,32). Jan dále vydává svědectví, že Bůh mu dal právě toto znamení - ten, na koho spatří sestupovat Ducha a zůstat na něm - ten je Synem Božím (verše 33-34). Z tohoto přebývání Ducha svatého v Ježíšově životě můžeme usoudit - jak ještě uvidíme později - že Duch svatý byl přítomen, aby pomazával Ježíše ke službě.

Sestoupení holubice (Ducha svatého) na Ježíše bylo viditelným projevem, který mohl vidět každý. Vzápětí následoval hlas Boží z nebe: „Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil“ (L 3,22).

Stanley Horton zdůrazňuje, že „holubice byla pro židy něčím více, než pouhým symbolem krotkosti a pokoje. Byla také obětí za hřích, kterou mohli chudí přinést namísto beránka (Lv 5,7). Ježíš je Božím Beránkem, který byl dán jako náhrada pro chudé, potřebné, pro hříšné tohoto světa - tedy pro nás pro všechny (Ř 3,23)“ (Horton, 1976, str.90).

4. kapitola Lukáše zdůrazňuje účast Ducha svatého při přípravě Ježíše na jeho pozemskou službu.

8 Co nám verš 1 říká o působení Ducha svatého?

.....
.....

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

Ježíš byl pokoušen ďáblem po dobu čtyřiceti dní. Je zřejmé, že k *pokoušení Ježíše* došlo v období, kdy byl veden Duchem svatým. Každá fáze vývoje a výchovy Ježíše se uskutečňovala za bdělé péče Ducha svatého! Zmíněná 4. kapitola nám také říká, že potom, co ďábel ukončil své pokoušení (a neuspěl), Ježíš se vrátil do Galileje v *moci Ducha svatého*.

9 Vyjmenuj tři příklady, uvedené v předchozím textu, kdy se jednalo o přípravu Ježíše na jeho službu, a kdy Duch svatý byl nejenom přítomen, ale i aktivně účasten.

.....

Pomazání Slova

Úkol 5. *Uved' příklady způsobů, kterými Duch svatý pomazal službu Ježíše Krista.*

Krátce po tom, co se Ježíš vrátil do Galileje, odešel do města Nazareta a navštívil tamní synagogu. Při této příležitosti mu byl podán svitek proroka Izajáše. Vybral si 61.kapitola a přečetl z ní prorocká slova vztahující se na jeho vlastní službu:

„Duch Hospodinův jest nade mnou, proto mne pomazal, abych přinesl chudým radostnou zvěst; poslal mne, abych vyhlásil zajatcům propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, abych vyhlásil léto milosti Hospodinovo“ (L 4,18-19).

10 Co řekl Ježíš, jakmile skončil číst z Izajáše? (verš 21).

.....

Ježíšova *služba* potvrdila oprávněnost jeho jednání, když si nárokoval toto místo a pomazání Ducha svatého. Vyháněl demony Duchem Božím (Mt 12,28). Podle apoštola Petra byla Ježíšova služba uzdravování a vysvobození výsledkem pomazání Ducha svatého v jeho životě. (Sk 10,38). Všechno, co Ježíš řekl, že bude pod pomazáním Ducha svatého konat, to pak také během své pozemské služby skutečně konal!

Možná, že by bylo zajímavé přečíst si všechny čtyři evangelia a napsat si seznam všech zázraků, které Ježíš učinil; otevření slepých očí, zázračná

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

nakrmení velkých zástupů, otevření hluchých uší, vzkříšení mrtvých, a nesčetná vysvobození z démonských pout a svázaností lidí posedlých. Všechny tyto příklady svědčí o působení Ducha svatého v Ježíšově službě.

11 Zběžně si prohlédni 8. a 9. kapitulu Lukáše a vyjmenuj Ježíšovy skutky, které jsou v nich zaznamenány. Je možné v těchto příkladech vidět naplnění proroctví proroka Izajáše?

.....

.....

V Mt 12,34 Ježíš řekl: „Čím srdce přetéká, to ústa mluví“. Co je ve tvém srdci, to pak vychází ústy ven. Chtěl bys vědět, co je v Božím srdci? Duch svatý nazývá Ježíše Slovem Božím. Zaměř se na jeho slova a skutky. Ježíš je dokonalým vyjádřením Božího srdce.

Korunování Slova

Úkol 6. *Poznej, jakým způsobem Duch svatý korunoval službu Ježíše, a jakým způsobem umožnil člověku, aby jeho vztah s Bohem byl plně obnoven.*

Zvěst o Boží lásce nezahrnovala pouze kázání, vyučování, uzdravování nemocných nebo vyhánění démonů; znamenala i smrt Beránka Božího za hříchy celého světa.

Kříž byl pro Ježíše strašlivou zkouškou ohněm, ale on ji, s pomocí Ducha svatého, podstoupil ochotně. Ten, který nepoznal hřích, musel na sebe vzít hříchy celého světa, a dát svůj vlastní život jako dokonalou oběť za hřích. Autor listu Židům nám vysvětluje, co dalo Ježíši sílu toto vše podstoupit: „On přinesl sebe sama jako neposkvrněnou oběť Bohu mocí Ducha“ (Žd 9,14). Když Petr mluvil o Ježíšově smrti a vzkříšení, řekl Židům: „My jsme svědkové toho všeho a s námi Duch svatý“ (Sk 5,32).

Duch byl přítomen ve své stvořitelské moci, když se Ježíš stal tělem; byl přítomen ve své pomazávající moci během Ježíšovy služby, byl přítomen svojí posilující mocí ve veliké hodině kříže, kdy Ježíš potřeboval posílení, a konečně byl přítomen i v moci vzkříšení, aby mu dal vítězství nad smrtí. On je tím Duchem, který vzkřísil Ježíše z mrtvých (Ř 8,11).

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

Krátce předtím, než Ježíš vstoupil do nebe ke svému Otci, ukázal, že u těch, kdo v něj věří, je obecnství s Bohem zcela obnoveno. Dechl na své učedníky a řekl: „Přijměte Ducha svatého“ (J 20,22).

Na počátku to byl Boží dech, který učinil člověka duší živou. Nyní, během památného setkání s věřícími, těsně před svým návratem do nebe, Bůh Syn opět dechl na člověka a vyjádřil tak, že skrze moc Ducha svatého je zde k dispozici plně obnověný duchovní život pro ty, kdo uvěří v Ježíše a budou poslouchat jeho slova. Zdá se, že právě toto je korunovační akt Ježíšovy služby. Díky vzkříšení, které je důkazem Božího vítězství nad hříchem a smrtí, může být člověk smířen s Bohem. Vírou v Pána Ježíše Krista je možné zvítězit nad duchovní smrtí.

12 Co umožnilo Ježíši podstoupit smrt na kříži a dát za nás svůj život?

.....

13 Kterým z uvedených způsobů korunoval Duch svatý Ježíšovu službu a dal tak člověku možnost, aby mohl být plně obnoven pro společenství s Bohem? Bylo to skrze jeho

- a) tvůrčí moc.
- b) pomazávající moc.
- c) posilující moc.
- d) moc vzkříšení.

ŽIVÉ EPIŠTOLY

Úkol 7. *V uvedených oddílech Písma najdi příklady odpovědnosti, kterou neseme jakožto živé epištoly; jsouce vyučování, zmocňování a ovládnutí Duchem svatým.*

Vyučování Duchem

Ježíš znal velmi dobře slabosti i silné stránky svých učedníků. Mnohokrát je napomenul pro jejich nevíru nebo nesprávný postoj, ale jeho plán se tím vůbec nezměnil. Po jeho odchodu to měli být učedníci, kdo budou kázat evangelium. Na nich vlastně záležela další budoucnost jeho díla zde na zemi. Učedníci měli slovo o Ježíši Kristu šířit dál. Avšak jak mohl Ježíš svěřit svým

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

učedníkům takovou zodpovědnost, když věděl, že dál už osobně s nimi nebude, aby je vedl?

Odpověď na tuto otázku je jednoduchá. V jejím jádru spočívá Boží osoba, která měla jako pomocník učedníků zaujmout Ježíšovo místo. Tentýž Duch, který spočíval na něm, sestoupí i na ně. Potom, co Ježíš dokonil své dílo a byl oslaven, učedníci přijali Ducha svatého, který jim radil a dával moc být věrnými svědky.

Ježíš řekl, že Duch svatý ve své roli rádce bude jeho následovníky vyučovat. Rádce jim bude připomínat učení jejich Mistra. Můžeme si být jisti tím, že Duch svatý jim nejenom připomínal Ježíšem pronesená slova, ale i nesčetné množství příkladů jeho chování, když reagoval na mnohé a rozmanité potřeby lidí (J 14,26; 15,26). Kromě toho jim také při svém vyučování slíbil, že rádce je uvede do veškeré pravdy. To zahrnuje i skutečnost, že Duch svatý jim dával schopnost rozeznávání mezi pravdou a duchem falešného učení (J 16,13; 1J 4,1-6). Duch svatý jim také dával nahlédnout do budoucnosti, přičemž vztah mezi současnou zodpovědností a budoucí odměnou byl udržen ve správné rovnováze.

Učení, které obdrželi Ježíšovi následovníci, a které měli za úkol odevzdávat dále, nebylo zapsáno na kamenných deskách, jak tomu bylo u Mojžíše na hoře Sinaj, když dostal Boží zákon. Nešlo jenom o nějaké „rozumové poznání“, jež by mělo pouze nepatrný vztah k praktickému životu, ani o listy, které by byly napsány podobně jako listy Pavlovy perem a inkoustem. Učení, které přijali, bylo vloženo do jejich nitra, to znamená, že se stalo součástí nich samých - bylo napsáno na masitých deskách jejich srdcí Duchem svatým, jak to Pavel napsal ve svém listě Korintským:

Je přece zjevné, že vy jste listem Kristovým, vzniklým z naší služby a napsaným ne inkoustem, nýbrž Duchem Boha živého, ne na kamenných deskách, nýbrž na živých deskách lidských srdcí (2K 3,3).

Zvěst se stává součástí zvěstovatele, protože je vepsána do jeho srdce Duchem svatým. Takto se ten, kdo zvěstuje, stává *živým listem*.

Jsi živým listem? Napsal již Duch svatý do tvého srdce Boží poselství? Jsi věrný ve svém úkolu a odevzdáváš jeho zvěst dalším lidem?

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

ŽIVÉ LISTY

VYUČOVÁNY, ZMOCŇOVÁNY, OVLADÁNY DUCHEM SVATÝM

14 Přiřaď každé místo Písma (pravý sloupec) k příslušné charakteristice vyučující funkce Ducha svatého (levý sloupec). Tato funkce je na těchto místech buď přímo uvedena, anebo nepřímou naznačena.

a U člověka, který je vyučován Duchem svatým, se vyvíjí schopnost duchovního rozlišování.	1) 1K 2,13
2) Sk 1,8
b Všechno, co mluví věřící, má duchovní úroveň, jelikož je vyučován Duchem svatým, jak vyjadřovat duchovní pravdy přiměřenými duchovními termíny.	3) J 14,26
4) 1K 2,12
5) 1K 2,14
6) Ř 8,13
c Úkolem Ducha svatého je vyučovat a připomínat člověku věci Kristovy.	
d Schopnost přivlastnit si nesmírně bohaté duchovní poznání a zkušenost - které patří k našemu duchovnímu dědictví - pochází od Ducha svatého.	
e Duch nás vyučuje o našich slabostech a špatném jednání, a pak nám pomáhá nad nimi zvítězit.	
f Duch nám osvětluje naši zodpovědnost, spočívající ve zvěstování toho, co jsme sami zakusili.	

Zmocnění Duchem

Aby se člověk mohl skutečně stát živým listem, musí mít moc přebývajícího v nás Ducha svatého. Tato skutečnost byla známa i Ježíšovi, když poznamenal: „Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích“ (Mt 5,16). Význam zmocnění Duchem svatým si uvědomoval i v okamžiku, kdy vyzýval své učedníky, aby kázali

pokání všem národům. Proto jim přikázal, aby zůstali ve městě, dokud nebudou vyzbrojeni mocí z výsosti (L 24,49) - darem Ducha svatého, kterým měli být pokřtěni (Sk 1,4-5). Pavel viděl těsné spojení mezi příkladným křesťanským životem a zmocněním Duchem svatým. Proto ve svém listě Římanům radí věřícím, aby přenechali tomuto mocnému pomocníku kontrolu nad svými životy (Ř 8,6), a vítězili tak nad chováním, které věřícím nepřísluší (v. 13). Skrze pomoc Ducha svatého máme jistotu našeho synovství a budoucího dědictví (v. 15-17). Toto poznání nás uschopňuje s klidem a rozvahou čelit těžkým rozhodováním v našem životě, protože strach byl nahrazen pocitem jistoty (v. 15). Během bouří nemusíme být vyvedeni z míry, protože víme, že po svém boku máme pomocníka - takže jako opravdové živé epištoly můžeme vyzářovat jeho pokoj a lásku.

15 Přečti si 1Pt 3,8-16. Jaký vliv bude mít podle Petra skutečnost, že jsi živým listem Kristovým na ty, kteří mluví špatně o tvém křesťanském chování?

.....

Ovládání Duchem svatým

Jako živý list jsi podle apoštola Pavla „znám a čten všemi“ (2K 3,2). Je důležité, aby tentýž Duch svatý, který vepsal Boží poselství do tvého srdce, kontroloval také tvé jednání a motivy. Musíš světu zprostředkovat Boha. Můžeš si být jist, že svět bude pozorovat tvé chování ve stejné míře, v jaké poslouchá tvé poselství. Tvé skutky budou mluvit dokonce hlasitěji než tvá slova.

Ga 5,13-26 nám velice jasně ukazuje, jaký by měl být náš život v Duchu. Když jsme vedeni Duchem svatým, nemůžeme si dělat, co se nám líbí. Svoboda, kterou máme v Kristu, nesmí být zneužívána k uspokojování hříšných tužeb, ale má být prostředkem, pomocí kterého budeme prokazovat Kristovu lásku tomuto hříšnému světu.

Tento oddíl Písma uvádí dva seznamy, které jsou v ostrém vzájemném protikladu. Jeden seznam popisuje skutky hříšné přirozenosti; druhý skutky člověka, který je ovládán Duchem svatým. Skutky hříšné přirozenosti jsou sobecké, kdy nám naprosto nezáleží na druhých - avšak skutky člověka, který je ovládán Duchem svatým, jsou vyjádřením lásky vůči jiným. Jediný způsob,

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

jak můžeme účinně zprostředkovat Boží poselství lidem, je být veden a ovládán Duchem svatým.

16 Doplň následující seznam vyjmenováním skutků hříšné přirozenosti a postavů člověka, který je ovládán Duchem svatým.

GALATSKÝM 5, 19 - 23	
Sloupec A Skutky hříšné přirozenosti	Sloupec B Postoje toho, kdo je ovládán Duchem svatým

17 Přečti si Ř 8,1-8 a odpověz na následující otázky:

a V jakém stavu se nacházíme, když jsme ovládnáni svou hříšnou přirozeností?

.....

b Jak se změní tento stav, když jsme pod vládou Ducha svatého?

.....

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Na závěr této lekce si znovu přečti L 4,18-19. Na tomto místě Ježíš, živé Slovo, o sobě prohlašuje, co bude činit pod pomazáním Ducha svatého. Svou poslušnost prokázal svým životem a svými skutky. Jan nám připomíná, že jestliže opravdu milujeme Boha a uznáváme panství Ježíše Krista, naše víra nám umožní zvítězit nad světem. Souvisí to s naším postavením před Bohem. Naše chování, ovládané Duchem svatým, bude pro Boha přijatelné. Jan také říká, že pokud milujeme Boha, budeme dodržovat jeho přikázání. Naše láska se bude projevovat praktickým způsobem. Kéž by každý z nás usiloval, aby byl takovým, jakým jej Bůh chce mít, a činil věci, které po něm Bůh chce, aby činil. Pak přinese slávu jeho jménu.

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

osobní test

OTÁZKY S VÝBĚREM SPRÁVNÉ ODPOVĚDI. Na základě předchozí lekce vyber u každé otázky nejvhodnější odpověď. Zakroužkuj písmeno před odpovědí, kterou sis zvolil.

1 Od věčného zahynutí jsme zachráněni skrze slyšení Božího slova a tím,

- a) že vyprávíme jiným o tom, co jsme slyšeli.
- b) že si pamatujeme, co jsme slyšeli.
- c) že žijeme podle toho, co jsme slyšeli.

2 Bůh chtěl, aby jeho Slovo bylo zapsáno, protože věděl, že ústní poselství

- a) by mohlo zasáhnout více lidí.
- b) se mění, když je předáváno dál.
- c) bude vždycky stejné.
- d) je spolehlivější.

3 Když říkáme o Písmu, že je neomylné, máme tím na mysli, že

- a) je zčásti inspirované Duchem svatým.
- b) je napsáno Božími muži.
- c) obsahuje mnoho knih, které byly napsány během dlouhého období.
- d) v něm nejsou chyby.

4 Když se oznamuje něco, co předtím nebylo známé, nazýváme to

- a) inspirací.
- b) zjevením.
- c) osvícením.
- d) komunikací.

5 Když věříme v absolutní inspiraci Písma, věříme že

- a) Písmo je ve svém plném rozsahu inspirováno Duchem svatým.
- b) mužové, kteří napsali Bibli, ve skutečnosti vůbec nerozuměli tomu, co psali.
- c) Duch svatý předával Boží poselství lidem, a ti ho pak zaznamenali podle toho, jak mu sami rozuměli.
- d) většina Písma svatého byla inspirována Duchem svatým.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

6 Skrze osvětlení Duchem svatým jsou věřící schopni

- a) porozumět tomu, které části Písma jsou inspirovány.
- b) vyjádřit před Bohem své pocity.
- c) porozumět významu Písma.

7 Která z uvedených skutečností je nejpozoruhodnější, když vezmeme v úvahu množství lidí, kteří psali Bibli a dlouhé časové období, ve kterém vznikala?

- a) Jednota Bible.
- b) Podoba jednotlivých stylů psaní.
- c) Měníci se zvyky, jak nám je Bible popisuje.
- d) Vliv Ducha svatého na všechny její části.

8 Kterému faktoru vdčíme za to, že ani během tak dlouhé doby, jaká uplynula od časů sepsání Bible, se do ní nedostaly žádné chyby?

- a) Kontrole ze strany církve.
- b) Potvrzení ze strany Ježíše, že se skutečně jedná o Slovo Boží.
- c) vedení Ducha svatého.

9 Přesvědčivým důkazem, že Bible je dílem Ducha svatého, je skutečnost, že

- a) byla přeložena do mnoha jazyků.
- b) je uznávána jako Slovo Boží dokonce i nevěřícími.
- c) i dnes činí v životech lidí to, co sama o sobě prohlašuje, že bude činit

10 Prvním viditelným projevem spočinutí Ducha svatého na Ježíši

- a) bylo jeho narození.
- b) byl jeho křest.
- c) bylo jeho pokoušení.
- d) bylo jeho vzkříšení.

11 To, že si Ježíš činil nárok na pomazání Duchem svatým, bylo potvrzeno jeho

- a) službou.
- b) smrtí.
- c) vzkříšením.
- d) všechny shora uvedené odpovědi.
- e) odpovědi a) i c).

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

12 Jediný způsob, jak se můžeme stát živými epištolami, je

- a) nechat se vést Duchem svatým.
- b) nechat se vést svým vlastním duchem.
- c) nechat se vést kazateli nebo evangelisty.

odpovědi na studijní otázky

9 V jeho narození, v jeho křtu a v jeho pokoušení.

1 b) zjevení. (Pokud jsi odpověděl *osvícení*, i to je správně. Fakta, která se týkají budoucnosti, byla zjevena skrze zjevení, zatímco skrze inspiraci byl prorok zmocněn k tomu, aby přesně zachytil poselství, které obdržel od Boha.)

10 „Dnes se splnilo toto Písmo.“

2 c) osvícení.

11 Ženy osvobozené od zlých duchů, podobenství a vyučování, utišení bouře, uzdravení posedlého člověka, uzdravení nemocné ženy, vzkříšení dvanáctileté dívky, vyslání dvanácti učedníků, aby kázali a uzdravovali nemocné, nasycení pěti tisíců, proměnění na hoře, uzdravení chlapce, který měl zlého ducha.

3 a absolutní

b textovou

c neomylné

12 Posilující moc Ducha svatého.

4 Tvoje odpověď. Moje odpověď by byla: Proto, že psané poselství je důvěryhodnější než poselství, které je předáváno ústně (to znamená, zůstává stejné). Psané poselství navíc umožňuje, aby Boží slovo dostali všichni. Je kompletní a neměnné.

13 d) moc vzkříšení

5 Duch svatý, který kontroloval napsání Písma, jej také ochránil, když bylo přepisováno a předáváno z jedné generace na druhou.

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

- 14 a** 5) 1K 2,14
b 1) 1K 2,13
c 3) J 14,26
d 4) 1K 2,12
e 6) Ř 8,13
f 2) Sk 1,8

- 6 a** 4) Ž 110,1
b 3) Iz 61,1-2
c 6) Jl 2,28-32
d 1) Př 25,21-22
e 5) Abk 2,4
f 2) Jr 31,33

15 Petr říká, že ti, kdo takto mluví, budou zahanbeni pro své pomlouvání. Takové křesťanské chování bude mocným důkazem proměňující moci evangelia.

- 7 a** Ž 119:89; Iz 40:8; Mt 5:18; 1Pt 1:25.
b Dt 8,3; Ž 119,103; 1Pt 2,2
c Ž 119,9; J 15,13; J 17,17; 1Pt 1,22; Ef 5,25-26.
d Ř 15,4; 1J 5,13
e Ž 126,6; Mk 4,14-20; Mk 16,15-19
f 1Kr 8,56 (také Mt 5,18).

16 Sloupec A:

Necudnost, nečistota, bezuzdnost, modlářství, čarodějství, rozbroje, hádky, žárlivost, vášeň, podlost, rozpory, rozkoly, závist, opilství, nestřídmost a podobné věci.

Sloupec B:

Láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání.

8 Ježíš byl plný Ducha svatého a Duch jej vedl na poušť.

- 17 a** Zaměřujeme se na to, abychom se zalíbili naší hříšné přirozenosti.
b Zaměřujeme se na to, abychom se zalíbili Bohu.